

Het Zijspoor

Rietlanden 1923; zie pagina 14/15

officieel orgaan van de

Modelbouwvereniging Arnhem e.o.

29e jaargang, 2018, nr. 4

Onze huisbaas Roland van Maatwerk Revalidatietechniek trof op vakantie deze actieve reparatiewerkplaats in Polen, Wolsztyn. Een tweede selectie foto's.

Modelbouwvereniging Arnhem e.o.

Opgericht 30 augustus 1983
Clubgebouw 1ste verdieping firma Maatwerk revalidatietechniek,
Industriestraat 4, 6827 BD Arnhem
Clubavonden iedere dinsdag van 18.00 tot 21.30 uur
Facebook www.facebook.com / Modelbouw Vereniging Arnhem
Bibliotheek Carlo Hellegers, op de verenigingsavonden
Contributie € 120 per jaar, NL61 INGB 0002 7551 77 van Modelbouwvereniging Arnhem
Website www.mva.nu, webmaster: Jan Lourens, janlourens@planet.nl

Aangesloten
bij de

www.nmf.nl

BESTUURSSAMENSTELLING

Jitse Kaspers, 0049.2822 9814190, kaslok423@hotmail.com » voorzitter
Willie Koenders, 06-5129 0176, secretaris-mva@hotmail.com » secretaris
Jan Hendriks, 06-2054 5996, j.hendriks107@upcmail.nl » 2de secretaris
Jan Verlangen, 0316-333 912 » penningmeester
Chris Rijnaarts, 0316-265 653, bellefleur07@hotmail.com » lid

Het Zijspoor

officieel cluborgaan

Redactie Hans van de Ven, 06-51052631, zijspoor@mva.nu
Advertenties Bert Pas, 026-3217578, bertpas@hotmail.com

© De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren of in te korten. De redactie kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid van de ingezonden artikelen. Overname van artikelen gráág, maar alleen met vermelding van schrijver en bron en ná toestemming van de redactie. De MVA e.o. is niet verantwoordelijk voor vormgeving en inhoud van de links, genoemd in ons clubblad en op onze website www.mva.nu.

Inleveren van je bijdrage(n) voor Zijspoor 2019-1 kan tot 11 februari a.s. bij de redactie.
Het volgende Zijspoor komt 25 februari a.s. uit.

IN DIT NUMMER:

Van de redactie -----	4	Willem blijft plakken -----	24
Van de voorzitter -----	7	Lijmwijzer -----	25
Club-huiswerk -----	11	Station Westervoort -----	26
Museumsmederij en partytent -----	12	Nieuwspas -----	28
Even voorstellen: Jan Hillegers -----	14	De haler en de gever -----	32
Cyclo draisines -----	17	Stamppotfeest -----	37
Verleden leven: Janny Lourens -----	18	Uit d'oude doos -----	38
Ron bouwde een bokkraan -----	20	Agenda -----	40
		Omroepberichten -----	42

Kleintje

Zeker vijf uur heb ik (verdeeld over twee dagen) doorgebracht achter een scherm in het Erfgoedcentrum; het fraaie historisch archief van de gemeente Arnhem. Je vindt het in de kelder van Het Rozet, de bibliotheek aan de Kortestraat. Mooie vitrines, interessante informatie over de geschiedenis van deze omgeving. Aanbevolen! Maar mij bracht het dus geen succes. De geschiedenis van onze MVA begint, naar zeggen van Max van de Pol, met een oproepje aan modelbouwers in de Arnhemsche Courant. Met de ongeveer tien mensen die reageerden, werden een paar gesprekken georganiseerd in het administratiekantoor van Max. Maar ja, wanneer stond dat Kleintje in de krant? Hoe lang duurt het om van kennismaking te komen tot officiële statuten, die zoals bekend op 30 augustus bij de notaris passeerden? Uiteindelijk heb ik dus vergeefs alle kranten vanaf januari 1983 op microfiches doorgeploegd. En ik kan je verzekeren dat dit soort mini-advertenties in die jaren zeer populair waren. Meerdere pagina's per dag vulden de krant! Nu kon ik natuurlijk de meeste rubrieken overslaan: vakantie, landbouw/veeteelt, auto's, vacatures, te huur gevraagd/aangeboden. Het thema 'diverse clubs' leidde naar Natascha, Sonja, slanke en volslanke meisjes, huisvrouw en Huize Plezier. Met de rubriek Diversen kwam ik wel dichtbij: spoorbiels aangeboden, Märklin locomotieven, Fleischmann toebehoren. In 2033 doe ik een nieuwe poging: na vijftig jaar is ook deze jaargang digitaal beschikbaar en dus per computer doorzoekbaar op trefwoorden.

Diversen	
Te koop: vishandkrans met schaaflengte 25 cm. Tel. 08360-2 39 92	De enige echte Gelderse Schoorsteenveegcentrale, veegt stofvrij, 25 jaar ervaring, erkend, 24 uur service. 08340-3 07 17.
Te koop: douchebak, 85x85 wit, boiler, 25 liter, terraschommel (dubbel). 08340-3 42 11	Te koop: dubbelwandige schuur, 20 bij 9 meter. 05753-17 41.
Gevr. Märklin locomotieven N.O. of O. Oud of defect geen bezwaar of compl. banen. Tel. 08360-2 37 56.	

Shoppen

Een van de keren dat ik een retourtje Purmerend deed om kleinkinderen op te halen, had ik tijd ingecalculerd om per OV-fiets in Amsterdam dwars door het Vondelpark even binnen te wippen bij Hobbyland in de Zocherstraat 64. Al vijftig jaar bestaat deze zaak. Inmiddels alleen nog op donderdag t/m zaterdag geopend.

Het beginpunt van onze prachtige fietsvakantie langs de Donau was Passau in Zuid-Duitsland. Natuurlijk viel mijn oog in die oude vestingstad op een modelspoorretalage. Maar helaas, het bleek slechts een vitrine die verwees naar een winkel 14 km verderop. Het eindpunt na 365 km was Wenen. Daar zijn we een aantal dagen blijven dwalen. Een fantastische stad om onze

verjaardagen te vieren! Ik werd getraakteerd op een rit per fietstaxi naar treinenwinkel Memoba (www.memoba.at). En toen ik laatst een paar dagen bij mijn kleinkinderen in Zwitserland was, ben ik nog even binnengewipt bij Zuri-Tech in Zürich. Dat is zo'n zaak waar ze ook een afdeling occasions hebben; altijd leuk om méér te vinden dan het standaardassortiment.

Nog een snuffeltip

Ken je Bredevoort in de Achterhoek? Het historische ministadje (minder dan 2000 inwoners) heeft tientallen boekwinkeltjes en antiquariaten. Overal tref je op straat rijkgevulde boekenkasten aan en bij flink wat huizen mag je gewoon naar binnen, soms tot op zolder toe. Neuzen, snuffelen, bladeren. Er komt geen einde aan. Ga beslist naar 'Veelheden Hoe' in de Landstraat 18 bij Thea en Hugo. Zij hebben een indrukwekkende verzameling spoorboeken, -posters en -afbeeldingen. www.bredevoort.net

Eckerhoogte

In deze rubriek hou ik je ook ongevraagd op de hoogte van de vorderingen van mijn zolderbaan. Maar in Zijspoor 2 ontbrak de ruimte en daarna volgde het historische nummer. Er is intussen heel wat gebeurd en dus te melden. Zou ik beginnen met het schaduwstation of het opstelterrain onder de vensterbank? Met het hoofdstation wellicht of het baanvak boven de wasmachine? Mijn privéfotograaf (waarover verderop meer) raadde me aan om eerst de klimspiraal te maken. Toe maar, meteen het lastigste onderdeel aanpakken! Bij de Arnhemse Fijnhouhandhandel (indrukwekkend grote zaak aan de Driepoortenvweg 12) haalde ik drie platen 4mm berkentriplex 153x153 cm, die ik eenmaal liet doorzagen. Het moet wel in mijn Uppie passen. Vijf lagen op elkaar zaagde ik evenzoveel halve bogen. Met de restanten maakte ik stukken om e.e.a. dubbeldik te maken. Daarbij zorgde ik er voor dat in die tweede laag de nerf precies dwars op die van de eerste lag én dat de aansluitingen op andere plekken zaten. Zo ontstond een behoorlijk stabiele constructie. Een beetje jammer dat het nauwelijks mogelijk was om de segmenten tijdens het verlijmen mooi vlak te leggen; daardoor zit er hier en daar wat ongewenste spanning op. Met draadeinden groeide de spiraal vlot tot tweeneenhalve draai. Een kek kleurtje ondertapijt er op en rails leggen, uiteraard direct voorzien van elektrisch gescheiden blokken. De eerste treinbewegingen konden plaatsvinden!

Midi-Biels

Eén plek fungeert als modulescheiding. In de Railhobby Special stond een artikel over solderen en daarbij viel de term Midi-Biels. Google gaf voor die term precies één hit: het Benelux-forum. Via mijn contacten bij Railhobby kon ik enkele van die fraai uitgevoerde stukjes printplaat bemachtigen.

At your servo's

Een van de abonnees van Railhobby vroeg om een artikel over servo's. De redactie speelde dat verzoek aan mij door. Na het nodige studeren en experimenteren was de tekst gereed. Ook bij dit derde artikel over digitaliseren (zie het decembernummer RH 406) verzorgde Robert Mooij de foto's. We zijn een sterk koppel! Alleen de titel "At your servo's" en de bijbehorende foto werden - wegens tè politiek - afgekeurd. Nou ja, dan zet ik hem wel in ons clubblad hoor.

At your service! Want dat motto geldt ook weer voor dit Zijspoor.

Autobedrijf Scheers bv

Uitmaat 9
6987 ER Giesbeek
0313-632242

www.autobedrijfscheers.nl

Wij doen alles voor uw auto!

@auxilium-ICT
Speciaal voor particulieren en kleinbedrijf

Helpdesk
Netwerken
Hulp op afstand
Backup oplossingen
Pc training voor senioren
Pc onderhoud en installatie
Advies bij de aanschaf van hardware
Hulp bij de werking van tablets en smartphones

Martijn Pas 06-19610438
www.auxilium-ict

Van de voorzitter

Beste leden / mede locofielen,

Als schrijver van dit voorwoord 'Van de voorzitter ...' zit ik nooit om tekst verlegen. Elke keer zit ik vol energie achter mijn laptop en de woorden rollen over elkaar heen om te vertellen wat ik wil vertellen. Maar met de laatste uitgave - nummer 4 - van dit jaar is het anders.

Zeker ... de woorden buitelen over elkaar heen, maar de gedachten ook. Want er is veel gebeurd in dit afgelopen jaar.

Moet ik hier schrijven over onze successen in de 35 jaar van ons bestaan? Of over trieste

gevallen van ziekte en prachtige mensen, die niet meer onder ons zijn? Of over al die mooie maar ook vervelende dingen, die ik privé beleefde? Of over het jaarlijkse gevecht/de concurrentie tussen Sinterklaas en de Kerstman? In Emmerich e.o. lagen (bijna) in alle supermarkten zoals REWE, Aldi, Penny, Kaufland en Edeka al vanaf begin september de bekende Duitse pepernoten, marsepein en Lebkuchen in alle vormen en maten! Als het om eten gaat zijn die mensen er als eerste bij. Helaas kunnen we dat niet zeggen van het derde spoor/de

Betuwerroute, die nog aangelegd moet worden. Sinds het officiële startsein van 1997 is er geen meter rail op Duitse bodem gelegd.

Ik kan verder de onderwerpen maar niet op een rijtje krijgen ... en ineens weet ik het. Soms zijn woorden overbodig en gaat het alleen om gedachten, herinneringen en vooral gevoelens.

Soms is het goed om eens stil te zijn en een ander aan te kijken en te laten weten dat je blij bent dat die ander er is. Ik ben blij dat jullie er zijn en wens jou en jouw dierbaren alvast mooie en vredige feestdagen toe.

Maar voordat het zover is, eerst nog even de volgende zaken:

 Wegens voor jullie bekende problemen bij Jan en Corrie Hendriks - i.z. gezondheid en bezoeken aan ziekenhuizen - gaat dit jaar de Sinterklaas-/Kerstverloting niet door.

enne ...

 Heeft jouw baancommissaris*/jullie spoorgroep* al een plan van aanpak met een voorlopige begroting bij het bestuur ingediend zodat onze penningmeester zijn financieel plaatje voor 2019 kan maken?

enne ...

 Vergeet ook niet in de eerste maand van het nieuwe jaar de contributie (in zijn geheel of per maand) op het banknummer NL61 INGB 0002 7551 77 van Modelbouwvereniging Arnhem te voldoen.

enne ...

 Op onze laatste clubavond van dit jaar - dinsdagavond 18 december - zal ons jubileumjaar (35 jaar MVA e.o.) worden afgesloten met een uitgebreide stampot-maaltijd in de kantine van onze huisbaas MAATWERK.

Vanaf 18.30 uur zijn de leden, die zich bij Jan & Corrie Hendriks hebben aangemeld, van harte welkom.

enne ...

 Wie zijn onze leden? In de plaats van het 'Wie is wie'-mapje heeft maker Hans van de Ven een mooi en beter overzicht gemaakt. In combinatie met de bekende 'feestspoorlijn' - die boven de kapstok in de knutselruimte hangt - zijn onze koppen met naam + geboortedatum onder een nostalgische stationsoverkapping te zien! Hans heeft het geheel "Statione Anniversarium" genoemd. Een bijkomstigheid is dat persoonlijke gegevens niet meer zo maar te zien zijn en dat Hans geen 45 of meer aanvullingen op de Wie is Wie-mapjes hoeft te maken.

In ieder geval, als alles goed verloopt zoals het door onze redacteur van Het Zijspoor gepland is, zal je weer in ons clubblad *Het Zijspoor nr. 1* van jaargang 2019 mijn voorwoord "Van de voorzitter ..." kunnen lezen.

Blijf gezond en ik wens je veel plezier met onze mooie hobby + groet,

*** Spoorgroep**

Gelijkstroombaan
Digi-Märklinbaan
en Havenbaan
Bemo-baan
M-rail Märklinbaan
N-spoor
Z-spoor

*** Baancommissaris**

Arthur Brinkhoff
Dick Aalbers/
John Brendel
Willie Koenders
Robert Mooij
Jan Lourens
Bert Pas

Bedrijfs hulpverlening

Reanimatietrainingen

AED- trainingen

Levering Defibrillatoren (AED)

Trainingen voor het onderwijs

EHBO

Emergency Training Partners is een opleiding en adviesbureau op het gebied van spoedeisende hulp. Wij verzorgen trainingen op dit gebied voor zowel leken als professionals binnen en buiten de gezondheidszorg. Na de oprichting in 2002 heeft ETP een gezonde groei doorgemaakt. Een groot aantal bedrijven en instellingen maken al gebruik van de expertise van ETP.

De opleidingsstak bestaat uit een aantal freelance instructeurs, die les geven combineren met werken als ambulanceverpleegkundige, beroepsbrandweerman, verpleegkundig centralist of verpleegkundige op de traumahelicopters. Hierdoor is een ruime kennis en ervaring aanwezig op het gebied van de hulpverlening, en zijn de lessen praktisch gericht. ETP is door zowel het MBOV als de Nederlandse Reanimatie Raad (NRR) gecertificeerd voor het verzorgen van diverse opleidingen. ETP doet er alles aan om, naast de wettelijk verplicht gestelde lessen, de cursussen in overleg af te stemmen op de behoefte binnen uw instelling, bedrijf of organisatie.

Daarnaast adviseert ETP op het gebied van inrichten van u hulpverleningsorganisatie, aansluiting op diverse medische artikelen van verbandmiddelen tot Automatisch + Externe Defibrillatoren (AED). ETP is officieel dealer van de Medtronic AED's.

Lovinklaan 1 • 1821 HR, Arnhem • T 026 - 40 32 33 • info@etpartners.nl • www.etpartners.nl

Clubhuiswerk

Robert heeft met hulp van Chris en nuttige aanwijzingen van huisbaas Roland een centrale afschakeling voor de grote zaal gemaakt. Lekker handig en veilig: met één schakelaar álle stopcontacten stroomloos maken.

Tja, en wie heeft er niet een handje geholpen bij het leggen van zeil in de ruimte bij de werkbank? Bedankt allemaal!

Museum=smederij ...

Uit de beweegbare havenkraan was een Faller motor overgebleven. In de verhuisdozen met modelbouwspullen had ik een rad voor een watermolen gevonden. Zelf had ik nog een oude boerde-rijschuur die een voorziening had om een waterrad te plaatsen. Hierin zag ik wel een leuk projectje voor op de gelijkstroombaan.

Toen ik ook nog mijn Vollmer HO 5598 "Hammerschmiede" bouwdoos moest verkleinen en er een van de drie hamers over bleef zag ik het helemaal voor ogen: "Hammerschmiede" aangedreven door waterrad.

Omdat er in het gebouw geen plaats was voor motor en hamer/aambeeld moest er een schuurtje naast gebouwd worden voor de motor. Dat kwam allemaal uit de iedere modelbouwer wel bekende bak met restanten.

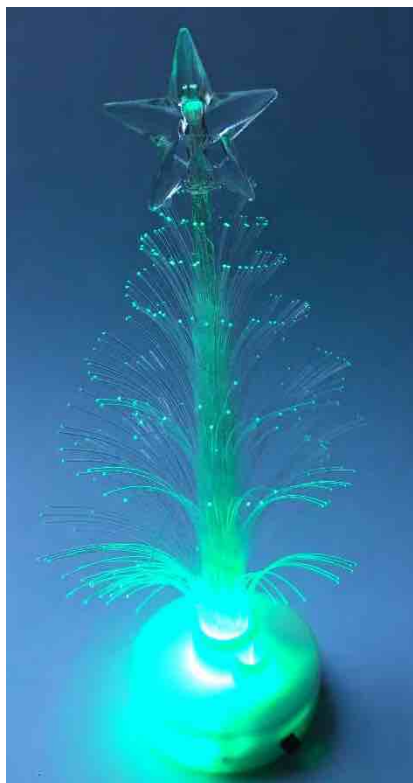

Na het monteren van de motor, het op de juiste plaats zetten van de hameraandrijving en het verlengen van de motor-as zodat aan de andere kant het waterrad geplaatst kon worden, restte alleen nog het op kleur brengen en verouderen. Alweer een klus geklaard.

... en partytent

📷 en 🗨️ door Theo Grootens

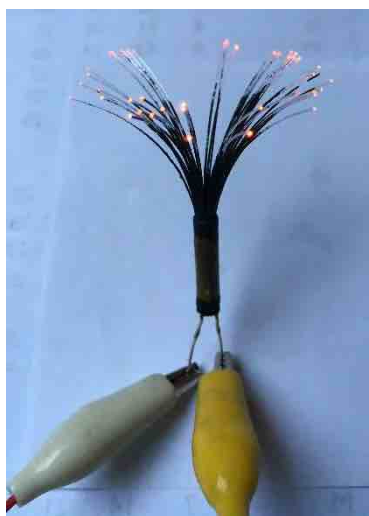
Op mijn rondsnuffelgang bij "Alie" kwam ik deze kerstboom met van kleur wisselend LED tegen (New Christmas Tree Light Mini Color Changing LED). Ik zag direct al enige leuke toepassingen voor op de modelbaan en omdat hij maar € 0,58 moest kosten (incl. verzendkosten) dus snel twee stuks besteld. OK, het duurde even voor ze binnen waren maar toen ben ik ook direct aan de slag gegaan.

Het idee was om een partytent met verlichting te maken. Eerst dus maar slopen (uit elkaar halen) want de belangrijkste onderdelen zijn de LED (op 4,5 Volt) en de glasvezel kerstboom. De kerstboom met glasvezel was makkelijk los-/af te wikkelen.

Een stuk van ongeveer drie cm heb ik er afgehaald en vervolgens weer strak opgerold en dat paste nu in een koperen buis (diameter binnenmaat 3 mm). De LED paste ook precies in de koperen buis (3 mm). Vervolgens alles op de gewenste maat geknipt en de LED vastgezet met

secondelijm. Daarna de glasvezel en de voet zwart geverfd zodat alleen de vezeluiteinden licht geven.

Het feest kan beginnen. Neem maar eens een kijkje bij de camping.

Jan 5

door Hans van de Ven

Als je vader kraandrijver was in Amsterdam, dan ligt een voorliefde voor treinen en modelspoor bij je in de wieg. Neem onze nieuwe Jan. Achternaam Hillegers. Niet te verwarren met die van onze bibliothecaris Carlo. Het scheelt maar één letter, maar in onze hobby komt het op de details aan, nietwaar?

Vader was werkzaam in het Oostelijk Havengebied in Amsterdam. Typ in Google Maps zoektermen als Piet Heintunnel, Javaeiland, Scheepvaartmuseum en Nemo en je weet waar je het zoeken moet. In het laatste kwart van de 19e eeuw werd hier een locomotievendepot en rangeerterrain aangelegd, bekend onder de naam Rietlanden. Helaas is het in de jaren tachtig buiten gebruik gesteld en in de jaren negentig opgebroken. Maar de herinneringen van

Jan zijn nog levendig. Hij woonde met zijn ouders, zijn (jongere) broer en zus in een van de arbeiderswoningen, die de baas daar had laten neerzetten aan de rand van het spoorgebied.

Bovenstaande foto (1976) is afkomstig van de Wikipedia-pagina over Rietlanden.

Een paar deuren verderop stond (en staat) het Lloyd Hotel, ook in gebruik geweest als gevangenis en verzamelgebouw van kunstenaarsateliers. Direct achter het huis lagen maar liefst 34 rangeersporen en vóór het huis waren nog twee straatsporen te vinden. Dagelijks reden daar

de Hippels af en aan. Als Jan uit school kwam hoorde hij geregeld uit zo'n 500, 600 of 700 een fluitje en werd hij door de rangeerder gewenkt om in het Bakkie mee te rijden op de treeplank. Dan zit je dus nog op de lagere school en weet je al wat een aanpikkeradeur was, wat met knuppelen bedoeld werd en heb je van dichtbij gezien hoe heuvelen in zijn werk ging! Gewoon in je achtertuin!

Zo krijgt de zevenjarige Jan zijn eerste Märklinbaan. Het is al snel meer dan een startset. Vader maakte een vaste, opklapbare baan van twee bij drie meter. Later was er zelfs plek op zolder voor een baan van 3.50 x 1.20 m met twee etages. Toen Jan eenmaal op zichzelf woonde, begon ie aan een baan van vier bij tweeëneenhalve meter. Maar na een verhuizing naar Almere worden de dozen nooit meer uitgepakt. Drie kinderen zorgden voor tijd- en ruimtegebrek. Maar nu is Jan vooralsnog gestopt met zijn werk als zelfstandig taxichauffeur in het hogere segment en trok hij met zijn vrouw naar deze regio. Twee van hun kinderen gingen hen voor, vandaar. Arnhem zelf is ze te steil, te heuvelachtig. Maar in Velp vonden ze een huurhuis naar hun zin. Net voor hun vertrek uit Almere had Jan nog een proefbaantje aangelegd; hij wilde wel eens weten of de treintjes hem nog konden boeien. Dat bleek het geval en dus zal er in Velp weer een baan worden gebouwd. Op een van de slaapkamers of op zolder, dat is nog geen uitgemaakte zaak. En al kun je Jan in actie zien bij onze traditionele analoge Märklinbaan, thuis zet hij met een Mobile Station de eerste stappen in de digitale wereld.

Omslagfoto

De week nadat ik Jan het bovenstaande interview afnam, bracht hij een forse fotolijst mee met bovenstaande foto. Die komt natuurlijk het beste tot zijn recht op groot formaat. Daarom hangt in ons clubhuis een print op A3-formaat. Jan kan daarop heel nauwkeurig zijn ouderlijke woning aanwijzen en heel veel bijzondere details vertellen. Op de achterkant van de foto stond de volgende tekst:

Foto 1923.

Aan het begin van de Javakade, vanaf de hoek bij de Verbindingsdam, was de Nederlandsche Stoomvaartmaatschappij 'Ocean' gevestigd. De eerste twee grote loodsen van de Javakade, genummerd 'E' en 'F', waren bij de 'Ocean' in gebruik. Van hieruit werden met de grote stoomschepen lijndiensten onderhouden met Engeland en Java.

Aan de bovenkant van de foto zijn de grote dammen te zien, die de diepe haven langs de Sumatrakade moesten beschermen. Rechts van de dammen was een vrije ankerplaats. Het op deze foto zichtbare gedeelte van het eiland is nu omgedoopt in Azartplein, Bogortuin, Serangracht en Kratontuin.

VONK TOTAAL

heeft 't allemaal

*Tabak

*Snoep

*Tijdschriften

*Drogisterij

*Geneesmiddelen

*Bloemen en planten

*Wenskaarten

*Strippenkaarten

*Bus abonnementen

*Fotokopiëren

+Zwart/wit € 0,05

+kleur 1^e klas

*Fax service

*Kantoorartikelen

*Inbinden

*Snijden

*Plastificeren

*Bedrukken van:

+T-shirts

+Muismatjes

+Servetten

+Bekers etc. etc.

*Krasloten

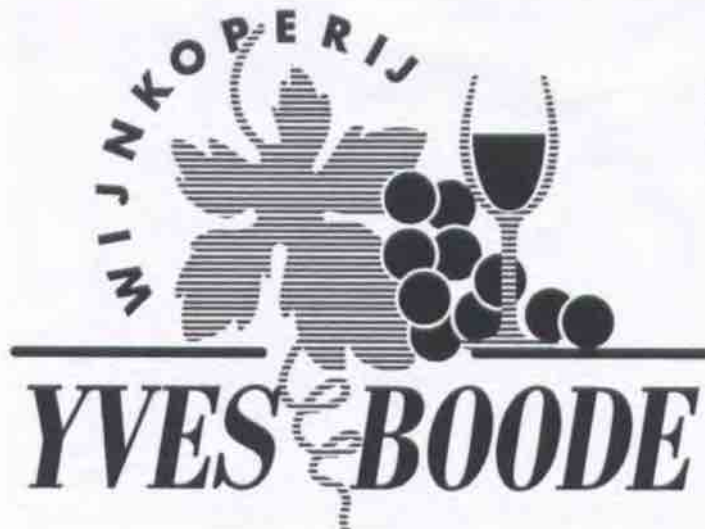
Apotheek service

Oranjestraat 74, Arnhem
tel. 026-4450057
ma, di, do, vr 07.30 - 18.00 uur
za 08.00 - 16.00 uur, wo gesloten
www.vonktotaal.nl

extra pinnen
geen probleem!

Stomerij
Inkjetcartridges*
Diverse telefoonkaarten*
Staatsloten*
Fotoservice*
Fotorolletjes*
Citin tapijtreiniger*
Videobanden*
CD-ROM'S*
Fotoestellen*
Invite cosmetica*
Cadeauartikelen*
Kerstbomen*
Postzegels*
Speelgoed*
Muziek cd's*
Simson plakspul*
Gekleurd papier*
Furnituren*
DMC-garen*
Batterijen*
Lotto+Toto*
Potgrond*

Wijnen uit vele landen. Uitgebreid assortiment gedistilleerd.
Meer dan 350 whisky's. Relatiegeschenken.

STEENSTRAAT 28 - ARNHEM - TELEFOON 026 - 3515681
INTERNET WWW.YVESBOODE.NL MAIL INFO@YVESBOODE.NL

Fietsen op het spoor

📷 en 🗣️ door **Pascal Spoor**

We waren lekker op vakantie in Frankrijk, om preciezer te zijn: in Normandië. Vanuit het plaatsje Les Loges is er een treinverbinding naar het plaatsje Etretat. Hier kun je kiezen of je de trein of de fiets neemt. Ja, je leest het goed. De "fiets" nemen. Hier staan namelijk een soort fietskarretjes waarmee je over het spoor fietst. De Fransen noemen het "cyclo draisines".

We dachten eerst dat het wel zwaar trappen zou zijn en wel over een afstand van 5,2 km, maar dat viel heel erg mee. Sterker nog, we moesten regelmatig remmen omdat we anders te hard naar beneden gingen en het gevoel hadden dat we uit de bocht zouden vliegen. Af en toe moest je stoppen voor spoorovergangen en autowegen.

Op het eind van de route, in Etretat dus, draaien ze de cyclo draisines met een soort hefboom om, onder het spoor door en op het eind van deze hefboom zit een "band" gemonteerd. Met deze band en menselijke duwkracht worden ze 180 graden omgedraaid. Voor de terugweg wordt een dieselloco ingezet welke een passagierswagon en de cyclo draisines weer terug naar boven brengt in Les Loges. In totaal dus 10,4 km plezier. Bij redelijk mooi weer of mooi weer is dit flink genieten.

Mijn vrouw en zoon vonden het ook geweldig en we besloten om, nu we hier toch waren, het nog een tweede maal te gaan doen.

Bekend en geliefd door haar vrijwilligerswerk

Ze was een bekende verschijning in Oosterbeek. Janny Lourens-Mons, vrijwilliger in hart en nieren, vond wat zij deed maar heel gewoon. Maar ze raakte de levens van velen.

Martine Hemstede

Janny Lourens-Mons was een bekende Oosterbeekse, al zou ze het zelf nooit zo uitdrukken. Ze was daar veel te bescheiden voor. Ze deed overal vrijwilligerswerk: in het verzorgingshuis van haar moeder, bij gymnastiekvereniging Odio, de ijsvereniging en als gastvrouw in het ziekenhuis. Toen zij en haar man Jan stopten met werken, zette ze nog een tandje bij. Bijna dertien jaar heeft ze enthousiast en met veel liefde gewerkt in het atrium van Rijnstate. Iedereen die haar daar kende, was er kapot van toen ze totaal onverwacht overleed. Tijdens haar 12,5-jarig jubileum in het ziekenhuis werd ze stevig in het zonnetje gezet. Ze was verbaasd: moest dat nou, al die aandacht? Het was toch heel gewoon wat ze deed?

Op haar 18de, bleu en net van de Mulo, ontmoette ze haar grote liefde Jan. Hij kwam met zijn opgepimpte auto indruk op haar maken bij garage Klaassen, waar ze op kantoor werkte. Een collega zei: is dat niks voor jou? 'Die oude man? Nee hoor', zei ze. Tien jaar ouder was hij. Hij hield aan, ze ontdekten veel gemeenschappelijks. Uiteindelijk vergroeyden ze met elkaar. Hun dochters werden geboren boven hun elektronikawinkel in de Weverstraat. Tante en oom Versteeg-Lourens waren hun burens, daar gin-

Verleden leven

Janny Lourens – Mons
1950-2018

gen de kinderen vaak patat eten. Janny hielp op school: in de biebel en als klaarover. Toen de kinderen naar de middelbare school gingen, werd ze balie-medewerkster bij de Hoog en Laag. Ze was het huis-aan-huisblad en wist alles van het dorp. Mensen zagen haar vrolijke verschijning graag.

In navolging van haar schoonvader werd ze actief bij de Airborne Wandeltocht. Ze deed de inschrijvingen en deelde medailles uit. Jan volgde zijn vader op als geluidsman. Dochters Saskia en Irene liepen vanzelfsprekend elk jaar mee. Toen zij kinderen kregen, paste Janny regelmatig op. Ze was een vrolijke en creatieve oma. Als ze iets niet kon, leerde ze het zichzelf.

Vorig jaar kreeg ze zomaar een hartinfarct. Na de operatie herstelde ze goed. Misschien kwam het door de bloedverdunners dat ze onlangs een hersenbloeding kreeg. Ze bleek al jaren een hersentumor te hebben. Ze leek goed uit de operatie te komen, maar de schade in haar hoofd was al te groot. Temidden van haar geliefden overleed ze op 4 juni.

Jasper tipte me over bovenstaand artikel in De Gelderlander van 16 oktober 2018. Ik nam contact op met De Gelderlander. Een medewerker Auteursrecht van de Persgroep mailde me:

Normaal gesproken staan wij gratis hergebruik niet toe maar voor u willen we een uitzondering maken. U ontvangt van ons eenmalig toestemming om dit artikel op te nemen in uw clubblad, uiteraard met bronvermelding. Het artikel mag uitsluitend gebruikt worden voor plaatsing in het clubblad.

We zijn De Gelderlander zeer erkentelijk voor dit genereuze gebaar.

MODELSPOOR, JE KUNT ER NIET VROEG GENOEG MEE BEGINNEN!

Gratis Verzending!
Binnen NL
BIJ ORDERS VANAF €100,00

Korting 10% op Startsets!

power FEATURES

25100 www.maerklin.com

Myplayworld.nl is een onderdeel van Bentink Modelspoor.

BENTINK
MODELSPOOR

Start met een eindeloos trein avontuur
speciaal gericht op kinderen vanaf 3 tot 6 jaar.

Loseweg 39 7315BB Apeldoorn T 055 521 22 70 www.myplayworld.nl

Laden en lossen

📷 Ron 't Hooft 🗨️ Hans van de Ven

Boer Herkenhoff is een tevreden mens. Ondanks de hete, droge zomer kan hij een mooie aardappeloogst noteren. Door strikt in wisselteelt te werken weet hij al jaren vervelende plagen van coloradokevers, aardappelmoeheid en roestvlekken te voorkomen. Extra meevallertje was dat hij op de tweedehands markt voor een prikje voldoende kuubskisten op de kop heeft weten te tikken om de opbrengst aan kruimige aardappelen in te vervoeren. Met al zijn ervaring blijft het hem toch verbazen hoeveel bintjes er van een akker gehaald kunnen worden.

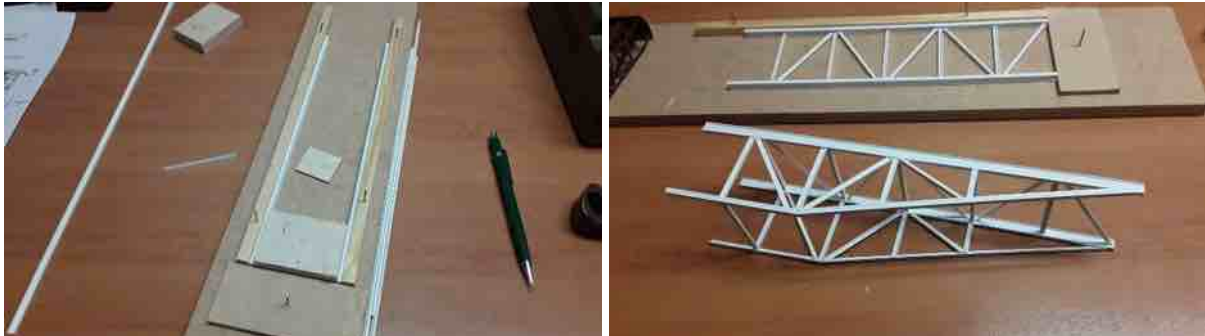

Daar staat ie dan op de laad- en losplaats bij station Güglingen. Hier kwam hij al als kleine jongen, toen zijn vader nog de boerderij bestierde. Niks veranderd in al die jaren. Nou ja, de kleuren van de slagboom zijn gaandeweg tamelijk verbleekt en ook de muur vertoont al flinke sporen van de tand des tijds. En dan het kantoorgebouwtje! Het is natuurlijk maar een eenvoudige meldpost voor goederen, twee ramen en een deur. Maar zodra je een voet over de drempel zet, komt de zoete geur van herinneringen je tegemoet. Hoe vaak zal hij zich niet gewarmd hebben aan de gloed van de potkachel?

Toen ik deze scene in schaal 1:35 ging bouwen wilde ik per sé de nostalgische sfeer vangen. Het muurtje is eenvoudig een strook mdf met steunberen van latjes om het wat diepte te geven. Op de afdeklraag heb ik met een scherp mes groeven gemaakt. En na diverse uitstapjes naar verf van de Action, maar ook van setjes van de betere modelbouwmerken, ben ik toch weer teruggekeerd naar de oude vertrouwde Heki. Zo ontstond al snel een verweerde betonnen afscheiding. Het kantoortje is lichtjes gebaseerd op een foto van internet. De iets verdiept liggende deur en het door wat washes en drybrushen doorleefde uiterlijk van de muren en het mastiek dak zorgen voor karakter.

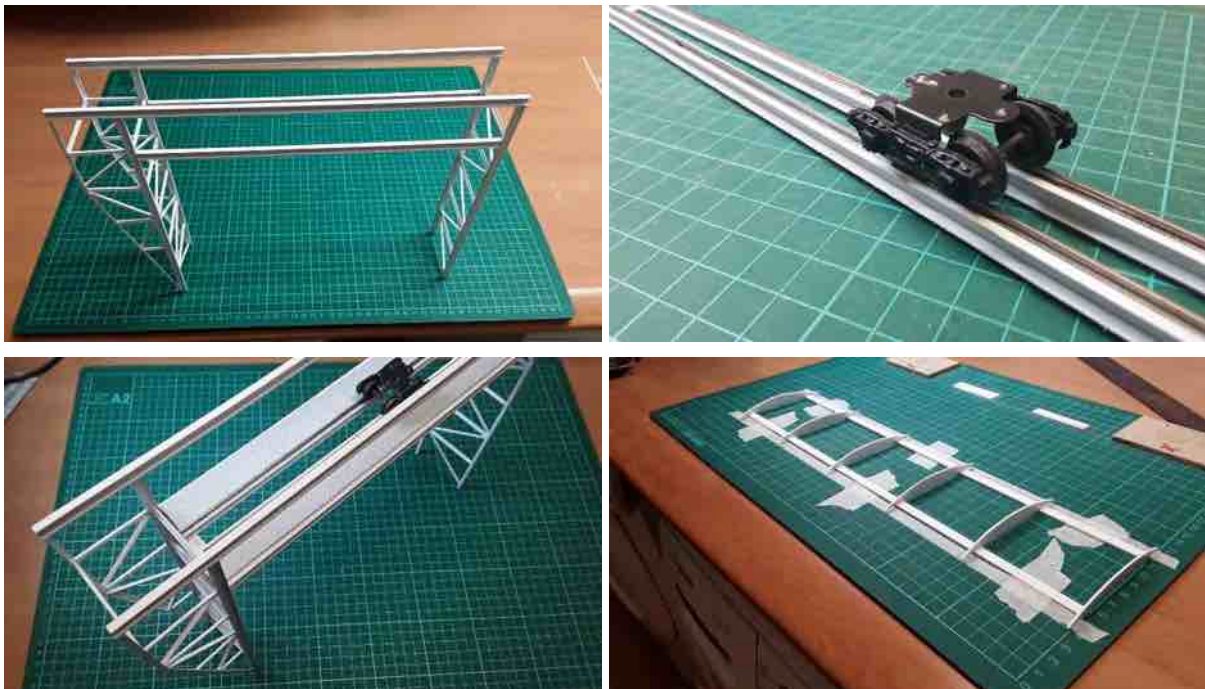

Het leek me plezierig voor klanten en werklui als de bestrating op orde is. Hier dus even geen kuilen en plassen, maar strak in het gelid liggende stelconplaten. Zelf maken is vrijwel altijd mijn eerste optie, maar hier heb ik uiteindelijk toch gekozen voor een kant en klare oplossing. De firma Farmmodels in Elst (www.farmmodels.nl), gespecialiseerd in agrarische modellen in diverse schalen, heeft prachtige platen in het assortiment.

Maar daar staat boer Herkenhoff met zijn oogst. Zo'n palletbox bevat al gauw een kleine duizend kilo aardappelen! Ik zag al snel de noodzaak om er een bokkraan voor te bouwen. Als voorbeeld van het model neem ik meestal een H0-model in de hand, ditmaal heb ik als basis een exemplaar uit het assortiment van Faller gekozen. Allereerst maar met dunne latjes, restjes multiplex en kleine spijkertjes een malletje voor de standers maken op een plaatje mdf, om een strak geheel te krijgen voor het verlijmen van de Evergreen Scale Models profielen, waar ik inmiddels helemaal verliefd op geworden ben om iets van te maken. Met zo'n mal heb ik de zekerheid dat de beide zijkanten identiek qua opbouw worden. Daarna volg ik hetzelfde procedé om de bovenliggers te lijmen. Nu is de basis (L 37cm, B 9cm, H 29cm) al klaar en kan met de bouw van het rijdende bovendeel worden begonnen.

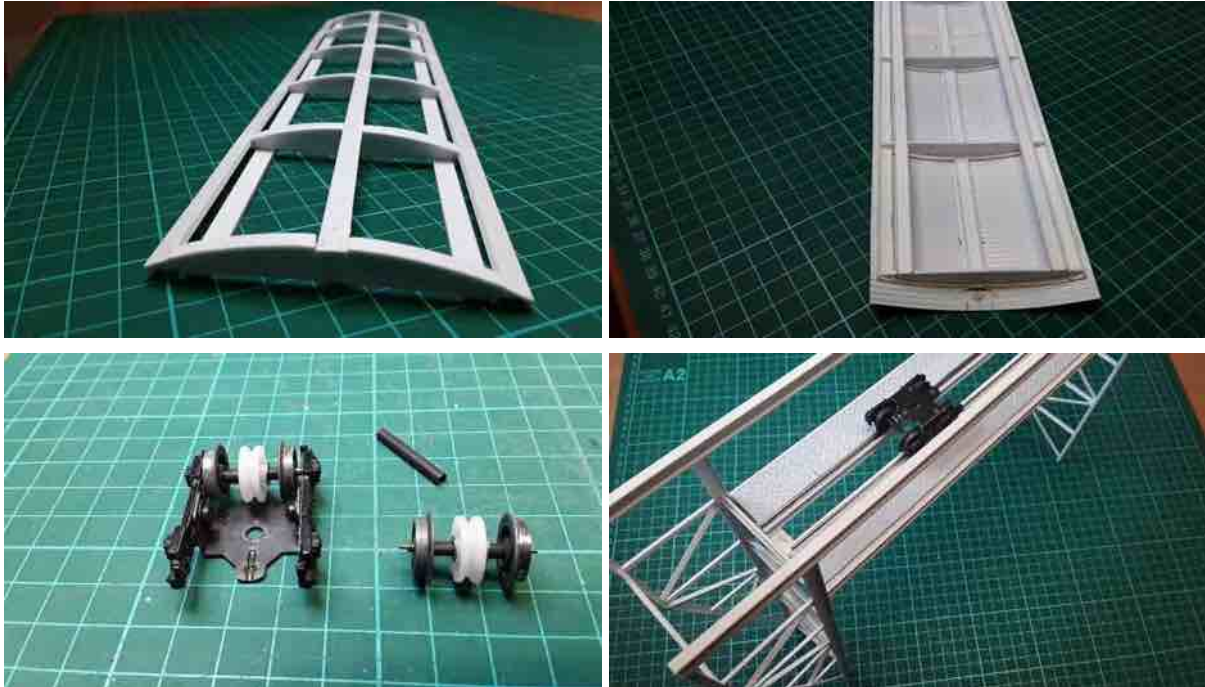
Voor dat gedeelte heb ik de bedding van twee Märklin C-rails afgehaald en de railstaven met secundelijm op kunststof H-profieltjes gelijmd. Daarna dit alles in het basisframe gelijmd en de zijkanten dichtgemaakt met traanplaten. Dit zijn overigens eigenlijk dakplaten van H0, maar ze komen hier zeer goed tot hun recht, toch? Het wagentje is een onderstel van een oud H0-wagonetje. Wie wat bewaart die heeft wat. Maar daar kom ik later nog op terug.

Voor het gebogen dak moet eerst een geraamte gemaakt worden. Van een cirkel segmenten afzagen, die vervolgens lijmen op een paar liggers en de basis is klaar. En met een paar liggers

in de lengte krijgt het een stabiel geheel. Aan de onderkant heb ik twee U-profieltjes aangebracht die bij het monteren precies over de randen van het onderframe vallen, zodat het dak altijd afneembaar blijft. Voor het dak heb ik de perfecte golfplaat gevonden bij het merk Plastic Pattern Sheets. Met het lijmen daarvan moet je wel geduld hebben. Ik heb eerst alleen de golfplaat aan de nok gelijmd. Pas de volgende dag, toen de lijm goed gedroogd was, heb ik met veel beleid de zijkanten in de gewenste ronding gebogen en gelijmd.

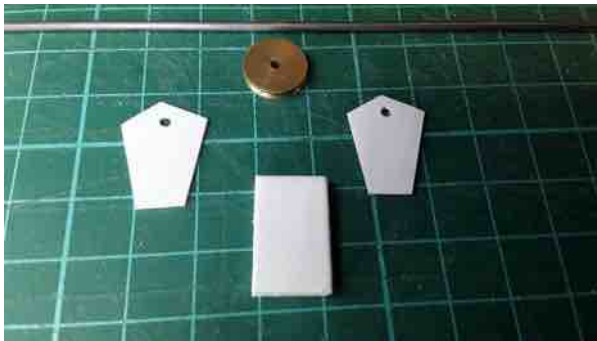
Bij Mini In The Box heb ik voor een weggeefprijs twee kleine motoren gekocht. Die heb ik geplaatst in het brede gedeelte van het staande frame. Het onderstel van het wielstel heb ik voorzien van twee naafwieltjes waar de hijsdraad door gaat lopen. Ook het kraanframe wordt voorzien van dit soort wieltjes. Voor de hijshaak heb ik een metalen wieltje gekozen. Er is tenslotte wel wat gewicht nodig om de katrol ook zonder ballast te laten zakken. Een paar H0 straatlantaarns passen zeer goed als verlichting aan de onderkant van de kraan. Nog een elektrokastje hier en daar, een paar kokers voor de bedrading en een spuitje verf. Draadjes aansluiten en het hondje loopt soepel van links naar rechts en terug. Gereed om dag in dag uit lading uit vrachtauto's over te zetten op goederenwagons. Met behulp van een oude telefoonstekker kan ik het bedieningskastje van de kolenkraan nu ook gebruiken voor de bokkraan.

Geregeld maak ik dus gebruik van een H0-model om de gewenste maten in schaal 1:32 door te rekenen. Maar betrouwbaarder is het natuurlijk om van de werkelijkheid uit te gaan. Dan is het toch nog een voordeeltje als je niet met pensioen bent: op het werk liggen altijd wel Europallets. De rolcentimeter er langs, een notieblokje en een rekenmachientje zorgen voor de rest. Aardappelkisten hebben we op het werk niet, maar die worden via Marktplaats vaak aangeboden. De verkopers melden daar keurig de maten bij. Een kind kan de was doen! De foto's daarbij zijn dermate duidelijk dat het aantal planken te tellen is. Dan is het niet ingewikkeld om de breedte van elke plank te bepalen. Heerlijk fröbelen met balsahout en finer. Uit de rommeldoos vis ik een aandrijfriempje van een oude printer waar ik mooie hijsbanden van maak. De aardappels zelf hoef ik gelukkig niet op schaal na te maken; de firma Juweela verkoopt buitengewoon fraaie piepers.

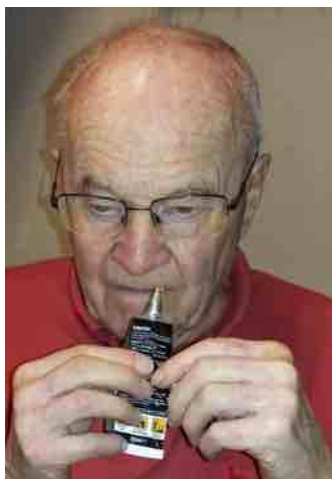
Kijk hem daar nou staan: boer Herkenhoff met een dikke portemonnee in de kontzak. Hij heeft een mooie prijs gekregen voor zijn bintjes. Geen wonder dat ie kan rondrijden in zo'n prachtige

olijfgroene Magirus Mercur 120S van Hübner. En dan nog het plezierige vooruitzicht dat zijn vrouw gebakken aardappelen op tafel gaat zetten. Je verkoopt natuurlijk niet je héle oogst...

Willem blijft plakken!

Dertien keer eerder al stond in ons Zijspoor een aflevering van deze rubriek. De eerste was geïnspireerd op onderstaand notitieblaadje van Willem. De rest is - bekentenis - veeleer het resultaat van modern 'knippen en plakken' door de samensteller van dit clubblad. Ook de foto met het glaasje (koffie...) was niet Willems eigen idee. Net zo min trouwens als het ruiken aan een tube lijm. De knipselmap raakt leeg, al is de conclusie ook dat de wereld van lijm aan elkaar hangt van vele tientallen nauwelijks te begrijpen chemische producten waarover je kunt blijven schrijven: acrylaatlijm, polyvinylacetaat, neopreen, polyurethaan, methylcellulose, cyclohexaan, epoxyhars, latex, polycarbonaat. Uiteindelijk moet je toch vooral zelf uitvinden welke lijm het beste bij het onderhavige klusje past.

Nog een paar sympathieke tips. Ook Peco heeft een apparaat om elektrostatisch grasvezels aan te brengen. Oké. Natuurlijk met een eigen lijmproduct: Peco Scene Basis Glue. Het zal best. Maar dan: voor het aanbrengen van nieuwe laagjes vezels bovenop een eerste 'vacht' is er een spuitbus PSG-11 Layering Glue.

Of deze: styreen is uitstekend te verlijmen met Bison Kit verdunner. Dat spul doet styreen versmelten en dat is precies de bedoeling. Zo'n busje gaat jaren mee!

Een hobbyist maakte van styreen zijn eigen sleepboot. Voor het vastzetten van de gebogen rompdelen aan de dekplaat ging zijn voorkeur uit naar plasticlijm van Ruderer dat, zo was zijn ervaring, de meest onmogelijke constructies weet te hechten.

Constructielijm v.a. om
Steen op elkaar te lijm
Topspeed houtlijm; sneldro-
gend, stankvrij en draadloos.
Poly Max v. Bison, is stro-
perig; droogt redelijk snel
op en dicht kaden en kieren
O.R. goed voor wanneer je
"water" wilt imiteren, dan
loopt de vernis niet door de
kaden weg. Is verpakt in
zo'n ronde kit bus

KORT SPOORNIEUWS:

- PiCommIT uit Zwolle is failliet. Er is een herstart gemaakt onder de naam Ferrotronics. Een deel van de verkoop was al overgenomen door Bentink.
- Vanaf 1 juli is Patrick Papenhoven de nieuwe eigenaar van Interhobby in Nijmegen. Daarmee is het voortbestaan van deze winkel verzekerd.

Lijmwijzer

	Styreen onderdelen	Styreen plaat	Styreen schuim	PVC onderdelen	PVC plaat	Delrin onderdelen	Perspex onderdelen	Perspex plaat	ABS onderdelen	Acetaat ramen	Rubber	Polyurethaan onderdelen	Polyurethaan schuim	Polyester onderdelen	Gemalen schuim	Gips	Ballast (graniet)	Echte grond	Glasplaat	Mikroskoop glaasjes	Nikkelzilver rail	Witmetaal (zacht)	Zinklegeringen	Messing plaat	Messing onderdelen	Aluminium	Hout onderdelen	Hout plaat (siding)	Hout biels	Zaagsel (scenery)	Hardboard/Zachtboard	Takjes, twijgen, loof	Papier, plaat, karton	Homasote	Campbell shingles	Kurk		
5	5	6	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	2,3	4,3	1,6	2	2	2,1	2	3,2	4,2	4,2	2,4	2,4	2,4	2,4	2	2	2	1,2	3,2	2	2,3	2,3	2,3	2,3		
3	2	4	3	2,4	4	3	4	4	4	3	4	2,3	4,3	1,6	2,3	2,1	2,1	2,1	2,3	2,3	2,4	2,4	3	2,4	2,4	2	3	3	1,2	3,2	-	3	3	2,3	2,3			
1	2	2	2	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	2	1	2,1	2,1	2,1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1,2	1,2	1	1	1	1	1	1	1	
10,4	10,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4	1,6	2	2,1	2,1	2	2	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,1	3,2	-	3,2	3,2	2,3	2,3	2,3		
10,3	2,4	2,4	3	2,4	2,4	3	2,4	2,4	3	2,4	2,4	2,4	1,6	2	2,1	2,1	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	3	3,2	2,1	3,2	-	3,2	3,2	3,2	3	2,3		
11	11	11	11	4	11	11	11	11	4	11	11	11	11	-	2	2	2	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	2	2	-	11	11	2	2	2		
5	5	2,4	2,4	3	2,4	2,3	2,4	-	2	2,1	2,1	2	2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	1,2	2,3	-	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2			
3	2,4	2,4	3	2,4	2,3	2,4	-	2	2,1	2,1	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,1	3,2	-	3,2	3,2	3,2	3,2	2,3	2,3	2,3			
5	5	3	2	2,3	2,4	6,1	2	2,1	2,1	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,1	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3		
5	3	2	2,3	2,4	-	2	-	-	2	2	-	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,1	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3		
3	3	3	3	3	3,6	3,2	1,3	1,2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3,2	3,2	3	3,2	1	3	1	3	3	3	3	3	3	3	
2,4	2,3	2,4	-	2	1,2	-	2	2,3	2	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	-	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3		
3,2	2,3	1	1	1	2,1	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	1	1	1	1	1	1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3		
2,4	-	2	2,1	2,1	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	-	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1,2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
1	1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2,9	3,9	2	2	2	3,2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	-	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	1	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	
2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	1	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	
2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	1	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	
2,3	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	1	2,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	
2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	1	1,3	-	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	
1,3	1,3	1,3	1	1,3	1	1,3	1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	
1,3	1,8	1	1,3	1	1,3	1	1,3	1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	
1	1	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8	-	1,3	1,8
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
3,1	1	1,7	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
3,7	3,7	1,6	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	
1	1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	
1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	
1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	

- 1 Witte houtlijm
- 2 Epoxylijm
- 3 Contactlijm
- 4 Cyanoacrylaatlijm ACC
- 5 Plasticlijm MEK
- 6 Huishoudlijm Velpen
- 7 Rubbercement
- 8 Vloeibare latex
- 9 Siliconenkit
- 10 PVC lijm
- 11 Polyurethaanlijm

Deze lijmwijzer werd door Jasper Koederings ooit gevonden in een oud Spoorwegjournaal en wel in nummer 18 van de 2^e jaargang uit 1988. Jasper typte hem helemaal over en vond nooit een completer overzicht.

Station Westervoort

door Lennart Visser

Ik krijg regelmatig de vraag hoe het met mijn modelbaan van station Westervoort staat, dus hierbij een update.

Ik bouw dus een modelbaan van het emplacement en de gebouwen van station Westervoort rond 1901. Het sporenplan is wel van 1901, maar ik bouw alle gebouwen en plaats die op modelbaan, ook al hebben ze qua jaartal nooit samen gestaan. Gewoon omdat het leuk is om gebouwen te maken! Die gebouwen bouw ik op basis van de tekeningen en de foto's, alles is dus zelfgebouwd.

Van alle gebouwen heb ik foto's en bouwtekeningen verzameld. Het verzamelen van deze informatie is trouwens weer een hobby op zich! Hoe blij kun je zijn met een nog niet eerder ontdekte oude foto van je favoriete station!

richting de brug.

Ik had al het emplacement rondom het stationsgebouw gebouwd op een houten frame van bijna 2 meter lang, toen ik pas geleden een foto tegenkwam van het seinhuis vlak bij de bruggen dat is gebouwd eind jaren '50. Om dit seinhuis op de juiste plek te zetten, kon ik niet anders dan ook het spoordeel richting de bruggen te bouwen, met de wissel naar het enkelspoor

Het nieuwe seinhuis was snel klaar. Dat bestaat ook maar uit een rechthoek van wanden en een plat dakje. Voor de verlichting kwam ik een Lego-steentje tegen met een lampje. Dat is passender voor een modern gebouw dan een ouderwetse hanglamp. Overigens is het met het seinhuis in het echt slecht afgelopen, want na een paar jaar werd het in 1962 al onderstboven gereden door een V 200 tijdens het grote treinongeluk in Westervoort en is niet meer herbouwd. Als interieur heb ik wel het oude seintableau van Westervoort geplaatst.

Het stationsgebouw is bijna af, op wat details na. Met de zelfgebouwde schoorstenen, aan de voorzijde afgeschuinde daken, de houten kopschotten begint het al aardig te lijken op het origineel. In ieder geval vind ik dat ik de sfeer van het gebouw goed heb getroffen.

Ik heb geprobeerd aan de hand van de foto's en tekeningen ook de details zo goed mogelijk na te maken. Zoals bijvoorbeeld de reclame en de dienstregeling aan de muur van het zijgebouw.

Ik heb de baan aangesloten en alle sporen met schakelaars bedienbaar gemaakt. Doordat de modelbaan aan weerszijden stopt, is het een eilandbedrijf geworden. Wel leuk als rangeerbaan! En dat terwijl bij het grote origineel Westervoort een doorgangsstation was voor lange internationale treinen en goederenverkeer! De poort in de doorgaande weg naar Zevenaar is ook klaar aan beide zijden. Het oude seinhuis en de nu nog bestaande wachterswoning, het perronhuisje en de goederenloods maken de reeks gebouwen compleet.

Als de gebouwen helemaal klaar zijn ga ik verder met de spoordijken, het schilderen van de ondergrond en het ballasten van de rails. Daarna de details: telefoonpalen, voertuigen, poppetjes, etc. Wordt vervolgd!

Opnieuw dode na botsing bij spoorwegovergang *(Volkskrant, dinsdag 14 augustus)*

Een 78-jarige fietser overlijdt na een botsing met een trein in Scheemda in Groningen.

ICE is enige trein die rijdt tussen Arnhem en Utrecht *(Gelderlander, maandag 20 augustus)*

Eind augustus: ingrijpende werkzaamheden bij o.m. Driebergen. Busvervoer vanaf Ede-Wageningen. Alleen de ICE bereikt Utrecht ... via de Betuweroute.

Groei is voor NS niet alleen goed nieuws *(Volkskrant, maandag 20 augustus)*

Winst, meer treinen op tijd en tevreden reizigers. Maar het spoornet nadert zijn maximale belasting.

Tunneloper brengt systeem op hol *(Volkskrant, donderdag 23 augustus)*

Chaos in Amsterdam nadat een winkeldief de spoortunnel bij Schiphol was ingevlucht. Het meldsysteem sloeg op hol en gaf 32 duizend meldingen achter elkaar.

Een botte hork moet je niet zijn *(Volkskrant, dinsdag 28 augustus)*

Reportage over het zeventig man/vrouw sterke webcareteam.

Afgedankte Fyra krijgt nieuw leven in Italië *(Volkskrant, donderdag 6 september)*

En dat is winst voor de NS De V250'ers gaan rijden in het noordoosten van Italië.

Laagje voor laagje naar de toekomst *(Volkskrant, donderdag 6 september)*

Ruim 30 duizend reserveonderdelen koopt NS jaarlijks in. De 3D-printer wordt steeds vaker ingezet.

Stormloop reizigers op achteraf betalen in openbaar vervoer *(Gelderlander, do 13 september)*

De nieuwste service NS Flex biedt de mogelijkheid om een maandelijkse factuur te ontvangen.

Met 300 km/uur naar Parijs ... zonder machinist *(Gelderlander, donderdag 13 september)*

Experimenten zijn al twee jaar gaande, de eerste onbemande goederentrein zal in 2021 in Frankrijk rijden; de autonome passagierstrein twee jaar daarna.

In 4 uur met de trein naar Berlijn, jawohl *(Volkskrant, dinsdag 18 september)*

Over twee jaar realiteit? Dan moet in de tussentijd het spoor grondig op de schop en heel veel tussenstops worden geschrapt.

Is het een trein? Is het een vliegtuig? *(Volkskrant, woensdag 19 september)*

Een Delftse startup werkt aan een magnetische zweeftrein die reizigers in een uur van Amsterdam naar Frankfurt schiet.

Boze machinisten: mogelijk blokkade van robottrein *(Gelderlander, vrijdag 21 september)*

FNV-spoor is boos over testen met zelfrijdende treinen op o.a. de Betuweroute.

ProRail: straling speelde geen rol bij ongeluk met Stint in Oss *(Volkskrant, dinsdag 25 september)*

Sinds 1991 hebben twaalf incidenten met een elektrisch aangedreven voertuig op een overweg plaatsgevonden. Bij geen van die gevallen heeft elektromagnetische straling een rol gespeeld.

Dit jaar besluit over tunnel onder station (Gelderlander, dinsdag 25 september)

Volgend jaar wordt de overweg in tweeën gesplitst. Over vijf jaar wordt een tunnel aangelegd.

'Zo'n smerig toilet in de trein laat ik achter zoals ik het aantref' (Volkskrant, wo 26 september)

Meer en betere toiletten zijn geplaatst, het schoonmaakprogramma geïntensiveerd. Maar daarmee zijn nog niet automatisch alle 1250 toiletten voortdurend brandschoon.

Amsterdammers kiest vaker voor metro (Gelderlander, vrijdag 28 september)

Tramstad verandert na de start van de Noord/Zuidlijn in een metrostad.

HSL-Zuid kan het flitsen wel vergeten (Gelderlander, zaterdag 29 september)

Het kabinet investeert niet de 600/700 miljoen die nodig is om verdere verbeteringen mogelijk te maken.

Machinist moet in herfst anders rijden (Gelderlander, maandag 1 oktober)

In het NS-simulatorcentrum wordt getraind op een rijstijl waarbij de trein onder het wegslippunt blijft.

Dierense lift blijft veel te vaak hangen (Gelderlander, dinsdag 9 oktober)

Vandalisme door jongeren heeft al veertien keer voor een stagnerende lift gezorgd.

ProRail gaat onbewaakte overwegen afsluiten (Volkskrant, donderdag 11 oktober)

Vooruitlopend op 'bureaucratie en slappe knieën' ofwel veel te lang slepende inspraakprocedures worden 113 met betonblokken afgesloten

Koning met de trein is nog best een gedoe (Gelderlander, donderdag 11 oktober)

Het artikel zet keurig op een rij waarom het vliegtuig niet zo simpel te vervangen is.

'Trein naar Berlijn kan ook over Arnhem rijden' (Gelderlander, vrijdag 12 oktober)

NS en DB onderzoeken alle opties.

Extra ov-fietsen stations Arnhem en Nijmegen (Gelderlander, zaterdag 13 oktober)

In Arnhem 100 stuks erbij, in Nijmegen 45 extra.

ProRail waarschuwt bouw voor trillingen (Volkskrant, maandag 15 oktober)

Gemeenten en projectontwikkelaars willen steeds dichterbij het spoor bouwen.

Luchtreiziger ontdekt flitstrein, Eurostar rijdt vaker naar Londen (Gelderlander, 23 okt)

Vanaf juni gaat een derde trein per dag rijden, een verdubbeling zit in de pijplijn.

'Nog een jaar mooi weer overleven we niet' (Gelderlander, woensdag 24 oktober)

Miniworld Rotterdam luidt de noodklok. De directie is gedwongen te snijden in het personeelsbestand en het budget voor marketing. "We snijden niet meer in het vet, niet meer in het vlees, maar zijn nu botten aan het verwijderen", aldus Marc van Buren.

7 miljard voor veiliger spoor (Gelderlander, woensdag 24 oktober)

Invoering van het Europees spoorbeveiligingssysteem ERTMS is een megaproject.

Psychologische test treinmachinist wordt uitgebreid (Gelderlander, maandag 29 oktober)

Iedere drie jaar een keuring, vanaf 55 jaar ieder jaar. Het psychologische deel gaat ook over psychoses.

NS: Onderzoek naar melden vertraging op de minuut af (Gelderlander, dinsdag 30 oktober)

In 2019 start een onderzoek naar het weergeven van vertragingen in minuten nauwkeurig op de perrons, net zoals nu al in de app.

Geen stoel vrij? Check de tribune (Gelderlander, donderdag 1 november)

Loungebanken, hoge bartafels, een belnis, een tribune. In totaal bedacht architectenbureau Mecanoo twaalf variaties op de conventionele indeling met eindeloze rijen stoelen.

Het wordt fijn in de trein, én veel duurder (Gelderlander, donderdag 1 november)

Het aantal treinkilometers blijft stijgen, met tot 2023 maar liefst 14%. Er zijn dus meer treinen nodig. Nu beschikt NS over 670 treinstellen. Vanaf december komen daar 118 sprinters bij met 20.000 zitplaatsen, eind december gevolgd door 79 intercity's voor 25.000 mensen.

ProRail sluit overgang in Lunteren af *(Volkskrant, vrijdag 2 november)*

De tijd van praten over het dichtgooien van onbewaakte overgangen is voorbij.

Zuid profiteert van trolley-bypass *(Gelderlander, dinsdag 6 november)*

De twee trolley-netwerken in Arnhem-Zuid worden in Malburgen met elkaar verbonden. Zo blijft het busvervoer beter gegarandeerd als een van de twee bruggen buiten gebruik is. Met een flinke financiële bijdrage van de provincie Gelderland wordt een oude bovenleiding in de Gelderse Rooslaan gerevitaliseerd en op het De Monchyplein wordt zo'n 100 meter nieuwe trolleyleiding aangelegd.

Test met snelle trein Randstad-Groningen *(Volkskrant, woensdag 7 november)*

Snelheid omhoog naar 160 km/u en geen stop meer in Lelystad en Assen gaat zorgen voor een kwartier bekorting van de rit.

Olielekvertraging te lijf met data *(Volkskrant, donderdag 8 november)*

Een Deens onderzoeksteam heeft een computermodel ontwikkeld dat helpt voorspellen wat voor effect een vertraging op de rest van de dienstregeling zal hebben. Klein probleempje: daarvoor zijn heel veel data nodig en die zijn er nauwelijks omdat verreweg de meeste treinen gewoon stipt op tijd rijden.

ProRail zet door met overwegen *(Gelderlander, vrijdag 9 november)*

In gemeente Rheden moeten nog negen onbewaakte overgangen worden opgeruimd.

Langere treinen tussen Nijmegen en Schiphol *(Gelderlander, vrijdag 9 november)*

Door een nieuwe wissel drie jaar eerder aan te leggen kunnen vanaf eind 2019 ook in Nijmegen twaalf treinstellen lang een plek vinden.

Plannen voor spoor liggen stil *(Gelderlander, vrijdag 16 november)*

Geen langere treinen op de Valleilijn, de trein uit Tiel niet verder dan Elst en de sneltrein in de Achterhoek komt er niet. Dat dreigt te gebeuren nu ProRail de provincie Gelderland een conflict hebben. De eerste mag formeel geen financiële risico's lopen, de tweede wil dat niet.

NS gooit spoorboekje om, vooral in de Randstad *(Volkskrant, zaterdag 17 november)*

Verliezer: Dordrecht, winnaar: Gouda.

Derde spoor van Betuweroute nog jaren ongebruikt *(Gelderlander, maandag 19 november)*

ProRail heeft de laatste aanpassingen in Zevenaar afgerond ... en een stootblok geplaatst.

MODELBOUW EN TECHNISCH SPEELGOED EDE

PEPERKAMP

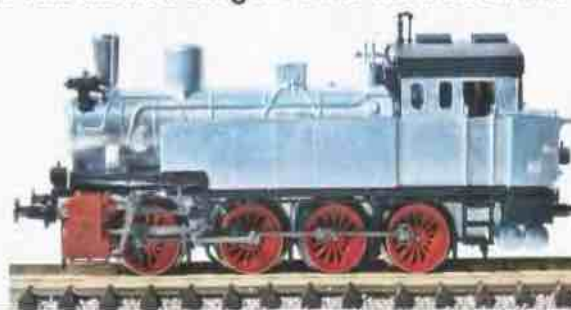
www.peperkampmodelbouw.nl

Tevens gespecialiseerd in radiografische auto's,
plastic bouwpakketten, modeltreinen,
autominiaturen, racebanen, vliegtuigen etc.
In- en verkoop van nieuwe en gebruikte modeltreinen.

Verlengde Maanderweg 87 - Ede
Tel. 0318 - 65 32 32

Geopend van maandag t/m zaterdag
(tussen 12.30-13.30 gesloten)

**7x per jaar
Live speelgoedveilingen**

**Bouwman
Bouwman &**
Veilinghuis - Auctioneers
Vintage Toys & Collectibles

Saturnusweg 6a
6971 GX Brummen
Tel. 0575-560393
info@veilinghuisbouwman.eu
www.veilinghuisbouwman.eu

*Het veilinghuis voor
Vintage Toys & Collectibles*

De haler en de gever

Hans Carlo, Jitse en Hans

Simpelveld is hier niet om de hoek, maar de Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij - misschien beter bekend als de Miljoenenlijn - lokte ons met een interessant programma. Theo G, Bert P en ik stappen om half zeven bij het clubhuis in de auto van Jitse en een dikke twintig minuten laten pikken we Carlo in Nijmegen op. Het is fijn dat de A73 is aangelegd, maar niettemin wacht ons een flinke rit. Zeker als de navigatie ons om onduidelijke redenen de laatste 30 km via lokale wegen door het prachtige heuvelachtige Limburgse landschap voert. Toch hebben we nog een uur de tijd voordat het programma over het seinwezen van de ZLSM van start gaat. Maar we worden gastvrij welkom geheten in de grote wachtkamer van het station met de mededeling dat de koffiemachine bijna op temperatuur is. Intussen wordt een veelbelovend aantal dozen met kersverse vlaaien binnengebracht. Niet veel later prikken we een vorkje weg en roeren behaaglijk in ons eerste kopje koffie. Tegen tien wachten zo'n vijftig gasten op de dingen die komen gaan.

Op naar een bovenzaaltje, waar een beamer staat te snorren. Jan, Peter-Paul en Servé stellen zich voor als onze gastheren en al snel maakt de PowerPointpresentatie ons duidelijk dat het

beslist niet simpel trekken aan een kabel is om seinen en wissels te verzetten. Ruim honderd jaar geleden werd al bedacht hoe het treinverkeer op stationsemplacements én op de vrije baan absoluut betrouwbaar zou kunnen worden afgewikkeld. Simpelveld kent nog een volledig functionerend klassiek seinstelsel, bediend vanuit de Blokposten I en II aan resp. de oost- en de westzijde van het station en

Post T in het stationsgebouw zelf. Termen als blokkasten en bloksloten, de doorrijbeweging en flankwissels werden toegelicht en in beeld gebracht. Het hart van de beveiliging wordt gevormd door zogeheten linialen, waarop allerlei koperen krukjes zijn aangebracht, zodanig dat een rijweg pas wordt vrijgegeven als aan alle bijbehorende voorwaarden is voldaan. Maar ondanks alle goede bedoelingen, heldere schema's en duidelijke animaties, het blijft dit eerste uur ingewikkelde kost.

Buiten wacht ons het vervolg van het programma. Gebruik makend van de kansen van de eigen dienstregeling, aangevuld met speciale rangeerbewegingen, wordt ons een fraaie line-up gepresenteerd: Hippel 639, Köf-III 332.02

Spaniol, Railbus bouwserie 798, de Zweedse stoomloc E2 1040 en Diesellocc 2205 (van Stichting Historisch Dieselmaterieel). Vijftig mobieltjes en andere camera's leggen dit uiter-aard vast. 't Is geen probleem om het spoor te betreden voor de mooiste positie: al het treinverkeer ligt even stil. Op het aanpalende rangeerterrein geeft de rouwbrieff aan dat rangeren niet is toegestaan. Alleen het weer werkt nu even niet zo mee - het miezert wat.

Daarna wordt in drie kleine groepjes gestart met de rondleidingen over het terrein. In Blokpost I zien we nu de seinhuiswachter de concrete handelingen verrichten, terwijl onze rondleider daar uitgebreide toelichting op geeft. Niets is de ZLSM te veel, want speciaal voor dit programma worden diverse extra treinen ingelegd om de demonstraties zinvol te maken. Wil een van de gasten wellicht helpen om de overweg te sluiten?

We zijn intussen nieuwsgierig geworden hoe de handels, knoppen, kabels en kettingen met elkaar verbonden zijn. Dus verplaatst de groep zich naar de schijvenkelder onder de blokpost. Tussen een beetje spinrag kunnen we een perfect onderhouden mechaniek aanschouwen. Fantastisch om te zien hoe systematisch alles aangelegd en verbonden is en hoe over aanzienlijke afstanden seinen en wissels bediend kunnen worden. Ik wil buiten wel eens even onder een traanplaatdeksel kijken. Geen probleem: gluren is toegestaan. En er wordt beloofd dat we later op de dag nog meer deksels gaan lichten.

Maar nu is het tijd voor de lunch. Terug dus naar de wachtruimte in het stationsgebouw. We krijgen maar liefst keuze uit drie soorten soep en op tafel staan zakjes met sneetjes brood, keurig afgesloten met een wasknijper. Daarna worden ons plankjes met rijkelijk belegd stokbrood uitgeserveerd. Flesjes water (met en zonder prik) en jus d'orange, maar ook weer koffie en thee zijn voorhanden om de dorst te lessen. Dan brengt het vrolijk-enthousiaste personeel nog etagères met diverse soorten chocoladesoesjes rond. Had ik al verteld dat deze hele dag slechts € 25 p.p. kost?

's Middags wandelt onze groep naar Blokpost II aan de andere zijde van het emplacement. Ook tijdens die wandeling krijgen we de nodige interessante weetjes te horen. In grote lijnen is de schakelkast hier identiek aan post I, maar er zijn nog allerlei andere wetenswaardigheden te vertellen. Want hoe houden die seinhuiswachters onderling contact? Nee, natuurlijk niet hedendaags met mobieltjes, maar op de wijze die honderd jaar geleden

al gebruikelijk was. Let dus vooral op de kleine vensterglaasjes waarachter de witte kleur ineens in rood kan veranderen en omgekeerd. Draai eens zo'n twintig keer de inductorslinger rond. De zwengel aan de inductor zorgt voor het rinkelen van de bel aan de andere kant van de lijn. Let op, collega, er wordt actie van je verwacht! Veronachtzaam niet de 'bel met de langzame slag'. We hebben het hier natuurlijk over vrijwilligers, maar degelijk opgeleid en voldoende getalenteerd voor dit verantwoordelijke werk.

Voor de machinist van de vertrekkende goederentrein richting Wijlre staat inmiddels alles in de juiste stand. Waar is het wachten op? Dat vraagt ook de man bij de gesloten overweg zich af, zijn hond wacht intussen geduldig. Als de verwarring is opgelost, de diesellocc gepasseerd en de overweg weer vrij, lopen we het spoor op om de werking van een wissel van héél dichtbij te bekijken. De klep van de wisselsteller wordt geopend en de seinwachter krijgt het teken de wissel om te gooien. Vlak voor onze neus worden de beide wisseltongen (een voor een...) omgelegd. Prachtig om te zien hoe het mechaniek door de kabels wordt bewogen. Aan de

andere zijde van de wissel ligt nóg een put; ook daar gaat de traanplaat af. Hier gaat de vergrendeling onder schuil. Je ziet dat forse pallen het onmogelijk maken dat de wissel per ongeluk van stand verandert en ook hoe de terugmelding werkt als de juiste positie is bereikt.

Nogmaals zetten we koers richting Blokpost I, ondertussen de indrukwekkende trekdraadkokers en -geleiding bewonderend. Elk wissel, sein en overwegboom is middels twee kabels verbonden met het seinhuis: de haler en de gever. Verderop krijgen we een demonstratie van de werking van een voorsein; althans, dat is de bedoeling. Maar helaas, door een kleine vertraging in de dienstregeling moet de doorgaande trein toch een stop maken in het station.

Aan deze zijde van het emplacement bevinden zich ook de onderhoudsloods en een hal waarin rijdend materieel droog kan worden gestald. Ook hier toegewijde vrijwilligers, druk doende om het wagenpark te verzorgen, locs te reviseren en allerhande attributen te vervaardigen. We wandelen terug naar het stationsgebouw, waar de zoveelste kop koffie of thee geschonken wordt. Een enkeling mag nog even neuzen in de kelder met reserveonderdelen, vrijwel iedereen snuffelt wel wat rond in het winkeltje en ook de museumruimte is de moeite van het bezoeken waard. Tegen vijven loopt de normale, toeristische dienstregeling ten einde, maar de Schienenbus maakt speciaal voor onze groep nog een rit naar Schin op Geul. De stroominformatie gaat ook tijdens deze reis door. Voor wie wil is er gelegenheid om tussentijds uit te stappen en fraaie foto's langs en op de spoorbaan te schieten. Deze excursie naar de ZLSM heeft ons heel wat gebracht! Een lekker etentje bij De Baronie in Boxmeer met uitzicht op twee lichtseinen van NS maken dit dagje helemaal áf!

TEST: Weet iemand nog wat de afkorting TR AKD V WIJ betekent?

TIP: www.klassiekebeveiliging.com

www.tillymodels.nl

Tilly Models

resin modelbouw in H0 en N

U kunt nu ook terecht in onze winkel op de Krakkedel 2 in Doornenburg voor Nederlandse en Zwitserse scenery.

Naast onze eigen modellen verkopen wij:

- *Humbrol en Vallejo verf
- *Holland Scale
- *Anita Decor
- *Evergreen plastics
- *Noch
- *Kibri en Faller

Openingstijden: zaterdag van 10.00 tot 17.00
Op beursdagen in Houten en feestdagen gesloten

Stamppotbuffet

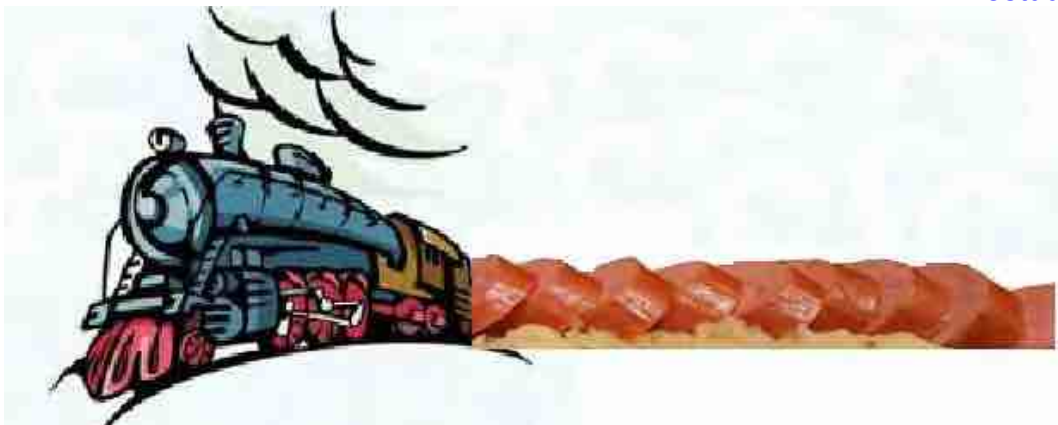
Als afsluiting van het jubileum van ons 35e clubjaar hebben wij op 18 december a.s. een samengesteld winterkostbuffet met boerenkoolstamppot, zuurkoolstamppot en hutspotstamppot. En natuurlijk zijn er ook tafelzuur, mosterd, rookworst, zuurkoolspek en spare ribs.

DIT IS GENIETEN!

We zien je graag in de kantine van Maatwerk. De inloop is vanaf 18:30 uur en de aanvang van het buffet is om 19:00 uur.

Bestuur MVA e.o.

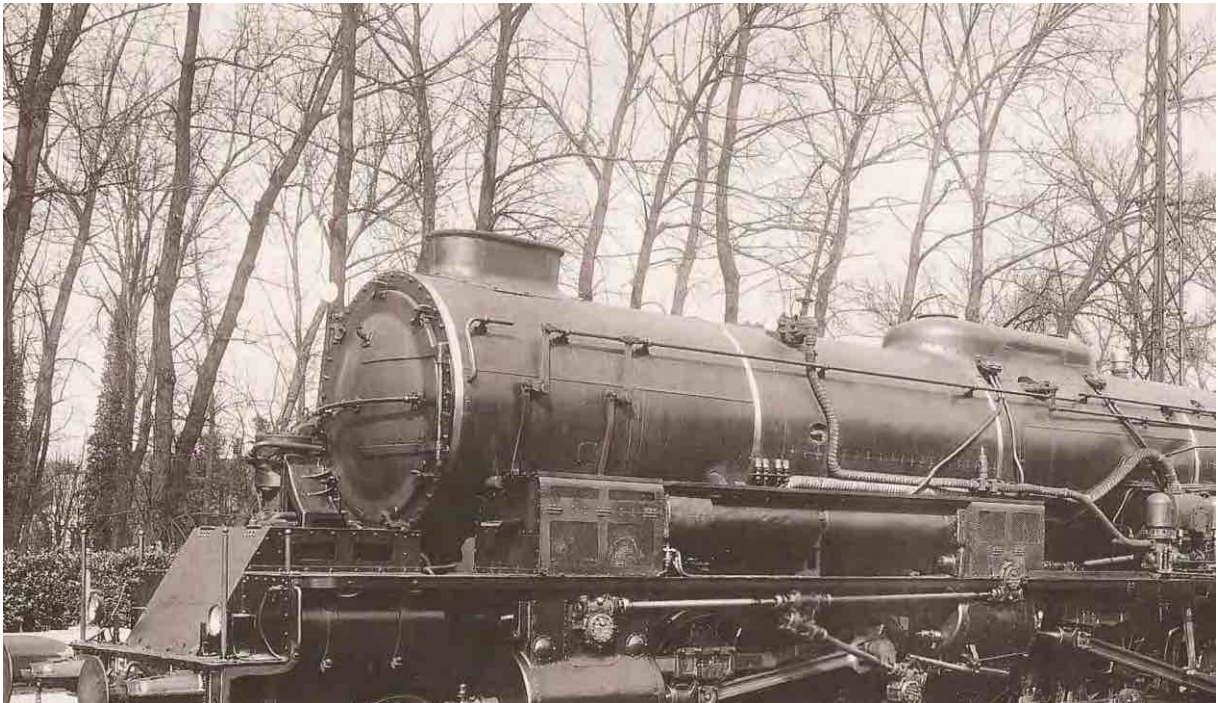

„Uit d'Oude doos”

door Bert Pas

‘2-10-2 A van de PLM’ (1932)

Het nemen van de ‘Bourgondische Drempel’ tussen Laroche en Dion op de grote lijn Parijs-Lyon-Marseille is voor het PLM-spoorwegnet het grootste knelpunt. Een echte bottleneck, dit gedeelte van de lijn, waar de treinen op lastige hellingen moeten afremmen. Er zijn steeds krachtiger locomotieven voor nodig. Voor het goederenvervoer stort de PLM zich in een nieuw avontuur: de 2-10-2 A, een locomotief met vijf drijfassen.

Dubbeltractie en slepen van de wielen

De helling van 8 ‰ van de ‘Bourgondische Drempel’ is een zware opgave voor de locomotieven van de jaren '30 vanwege de enorme toename van het gewicht van de treinen. Voor het goederenvervoer kan de PLM niet anders dan haar 2-8-2 locomotieven in dubbele tractie inzetten. Maar twee locomotieven aan het hoofd van een trein is niet zo eenvoudig: de twee besturingsploegen moeten de besturing goed synchronoos doen verlopen en voor de twee locomotieven ligt altijd het desastreuze gevaar van het slippen van de wielen op de loer als een ervan ‘afkoppelt’ en ‘haar voeten veegt’. Bovendien bespaart deze oplossing niet op steenkool, noch op te betalen besturingsuren.

Een echte compound

In 1932 treft de PLM voorbereidingen voor een nieuwe locomotief en bestelt haar bij de firma Schneider du Creusot die overigens wordt uitgerust met een ketel van de nieuwe Mountains. De originaliteit van deze locomotief is gelegen in het feit dat ze een compound is, maar met uitwendige cilinders. Normaliter hebben compounds twee uitwendige en twee inwendige cilinders waarbij de laatstgenoemde een as aandrijven die gebogen is als een krukas. Maar

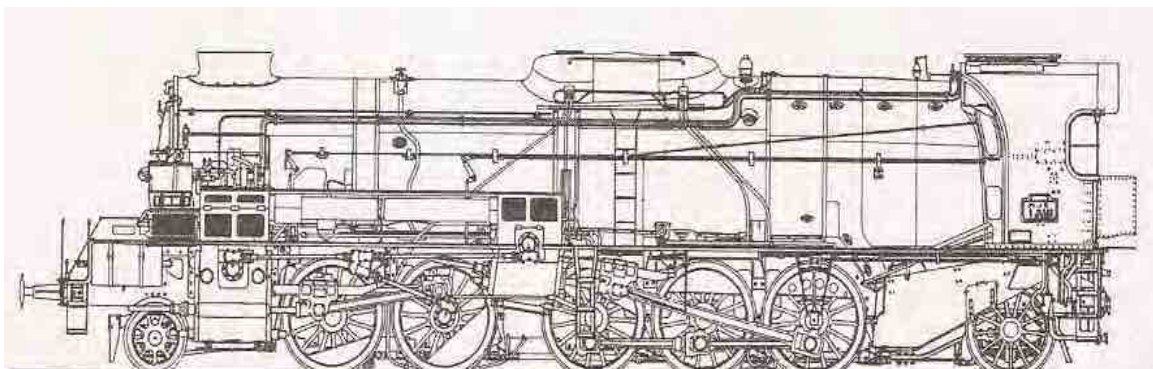
deze gebogen as is het zwakke punt van de compounds: het overbrengen van krachten van zo'n 1500 kW (200pk), zoals het geval met zware goederentreinen, levert problemen op van mechanische belasting en vervorming van de krukas. De ingenieurs van de PLM snijden de machines als het ware in tweeën door de eerste twee assen te laten aandrijven door de lage drukcilinders en de laatste drie door de hogedrukcilinders. De twee assengroepen zijn met elkaar verbonden door inwendige drijfstanden die inwerken op de 3e en 4e as. In tegenstelling wat men zou kunnen denken, is het geen gelede locomotief à la Mallet: het onderstel is stijf en de vijf drijfassen vormen één geheel met het enige onderstel.

Technische eigenschappen

Type:	2-10-2 A
Totale gewicht:	138 ton
Hogedrukcilinders:	480 x 650 mm
Lagedrukcilinders:	745 x 700 mm
Oppervlak van het vuurkistrooster:	5 m ²
Diameter van de drijfwielen:	1500 cm
Snelheid:	85 km/h
Keteldruk:	20 bar
Gem. diam. cilindrisch lichaam:	1810 mm
Lengte:	16,25 m

De loopbaan van de 2-10-2 A

De serie omvat tien locomotieven, de 2-10-2-en tot de 2-10-2 A10-en. Na een aantal aanpassingen, waaronder de stoomontsnapping, kunnen deze locomotieven op een helling van 8 ‰ treinen trekken van 1250 ton met een snelheid van 50 km/h. Het geschatte vermogen ligt in de orde van grootte van 1875 kW (2550 pk) en heeft tijdens proefnemingen zelfs 2200 kW (3000 pk) kunnen halen. Tijdens de oprichting van de SNCF blijft men van deze locomotieven gebruik maken en alleen door elektrificatie van de lijn na de Tweede Wereldoorlog kwam er een einde aan hun loopbaan.

Hierboven op de stellig legendarische plek van Laroche-Migennes, de 2-10-2 A. Let op de indeling van de cilinders die ieder zijn eigen assengroep aandrijft: lagedruk vooraan, vervolgens hogedruk en het stoomkanaal dat de cilinders met elkaar verbindt. De distributieregeling geschiedt via nokkenassen en kleppen: de nokkenassen zijn duidelijk zichtbaar, met de aftakas op de tweede drijfjas.

Agenda

- vr 7 december De **Dickens Express** brengt je van Hoorn naar de Dickensdag in het historische centrum van Medemblik, een sfeerol verlichte kerstmarkt in Dickensthema. Restaurants bieden voor € 15,- p.p. een tweegangsmenu. Zie →
- za 8 december **Modelspoorbeurs Houten**; ook Houten Digitaal; 10-16 uur, € 7
- za 15 december **MVA-uitstapje naar Miniworld Rotterdam**
- za 15 december De VSM houdt een **Veluwsche Kerstmarkt** op het station Beekbergen, dat speciaal hiervoor in kerstsfeer is aangekleed. Naast de kraampjes met diverse (kerst)artikelen kunt u ook een gezellig ritje maken met de versierde stoomtrein.
- zo 16 december **Winterrijdag Cactus Oase Ruurlo**
- di 18 december **Plusdag Spoorwegmuseum**
- di 18 december **Stamppotbuffet t.g.v. 35 jaar MVA e.o.; inloop vanaf 18:30 uur; zie pag. 37**
- vr 21 december **Stomend Bierfestival** Spoorwegmuseum, 19-23 uur
- za 22 & zo 23 dec **Modelspoorbeurs Zutphen** in de Hanzehal te Zutphen, 10-16 uur, zie →
- 22 t/m 31 december **Kerst Express** bij de Miljoenenlijn in Simpelveld
- 22 dec t/m 6 jan **Winterstation** Spoorwegmuseum
- 24 t/m 30 december **Kerst Express** in Hoorn. Tijdreis naar de kerstman vanaf sprookjesachtig tramstation Hoorn. Vertrektijden: 10.30, 12.30 en 14.30 uur.
- di 25 dec en di 1 jan **Geen clubavond MVA**
- 27 - 30 december **Museum Buurtspoorweg Haaksbergen**, 10-17 uur en Boekelo van 10:30-16:30 uur. In Haaksbergen zijn de museumwinkel en restauratie 'De Goederenloods' geopend. De stoomtrein rijdt drie keer tussen Haaksbergen en Boekelo.
- 27 - 30 december Stoomtrein Katwijk Leiden. **Winterse stoomritten met oliebolletjes en glühwein**. Altijd spectaculair die stoomwolven in de winter. Ook dit jaar kun je weer genieten van onze winterstoomritten langs de oevers van het Valkenburgse Meer.
- ma 7 t/m vr 18 jan **Rail Away**. Elke avond een uitzending, waaronder twee nieuwe afleveringen. Op vrijdag 11 januari een jubileumuitzending: de 200e Rail Away. Zie →
- wo 9 januari **Iran licht de sluier op**, door Kees Sinke. Aan de hand van twee georganiseerde rondreizen door Iran in 2016 en 2017 wordt er een beeld gegeven van het huidige treinverkeer, het landschap en de cultuur. **NVBS Oost Arnhem "De Uithoek"**. De presentatie begint om 19.45 uur.
- za 12 januari **NAMAC-beurs** in Euretco Expo Center Houten 10-15 uur, prijs € 5
- za 12 & zo 13 januari **Nederlandse Modelspoordagen** 10-17 u. Broodfabriek Rijswijk. Zie →
- za 19 januari **Modelspoorbeurs Houten**; 10-15 uur, € 7
- wo 6 februari **Sporen van de Haarlemmermeerlijnen**. Hoewel sommige lijnen al ruim 80 jaar geleden zijn verdwenen, zijn de sporen overal in het landschap terug te vinden. Journalist en schrijver Wim Wegman deed vele, vaak verrassende ontdekkingen. Wegman bundelde die verhalen in twee boeken 'Sporen'. **NVBS Oost Arnhem "De Uithoek"**. De presentatie begint om 19.45 uur.
- ma 11 februari **Sluitingsdatum inzendtermijn kopij Het Zijspoor 1**
- vr 22 t/m zo 24 feb **Rail** in Expo Houten, vr en za 10-17 uur, zo 10:00-16:30 uur; € 17,- pp. Zie →
- ma 25 februari **Het Zijspoor 1 verschijnt**
- wo 6 maart **Het Haagse trambedrijf in de jaren zestig en zeventig**, door Georg Groenveld. **NVBS Oost Arnhem "De Uithoek"**. De presentatie begint om 19.45 uur.
- za 9 maart **Modelspoorbeurs Houten**; 10-15 uur, € 7
- za 16 & zo 17 mrt **Modelspoorbeurs Zutphen** in de Hanzehal te Zutphen, 10-16 uur, zie →
- vr 15 t/m zo 17 mrt **Modeltrein Expo On TraXS!** Spoorwegmuseum
- za 23 maart **Modelspoorbeurs Jan Massinkhal** 10:00-15:30 uur

← zie 7 december

← zie 22/23 december en 16/17 maart

Rail Away

← zie 7 tot 18 januari

← zie 22 - 24 februari

← zie 12 en 13 januari

OMROEPBERICHTEN

WELKOM

Jan Hillegers is lid geworden en stelt zich op pagina 14/15 voor. Peter Arns is opnieuw lid geworden; hij komt in het volgende Zijspoor aan het woord.

U heeft nu uw rijbewijs, dus...

... begint u iets tegen het openbaar vervoer te krijgen!

Ik reis met de trein van Den Haag CS naar Rotterdam. Tegenover me zit een jongen van een jaar of veertien, vijftien. Hij kijkt strak naar buiten. Zegt niets. Op Hollands Spoor stapt een oudere man in, die naast me komt zitten. Na Rijswijk vraagt hij aan de jongen: "Zzzzeg, keeeeen ju mu zzzzeggu, oft vvvvvolgend stststation TTTTelft is?"

De jongen antwoordt niet en blijft naar buiten kijken.

De man probeert het nog eens. Als de jongen blijft zwijgen en de man niet eens aankijkt, zeg ik tegen de man: "Ja hoor mijnheer, het volgend station is Delft."

"Oh, tttttanku wel."

In Delft stapt de man uit. Als de trein weer rijdt, zeg ik tegen de jongen: "Kan jij een oude man, die iets vraagt aan jou, geen antwoord geven? Hij was toch vriendelijk genoeg?"

Zegt de jongen: "Ikkkkkeb ggggeen pppppak op meduvel nnnnno-dig!"

JARIGEN

3 december

Elwin Wolters

5 december

Hein van der Haagen

8 december

Carlo Hellegers

2 januari

Martien Beumer

14 januari

Cees Hendriks

18 januari

Chris Rijnaarts

19 januari

Jan Lourens

23 januari

Robert Mooij

26 januari

Jaap Stoter

28 januari

Joop Kokke

3 maart

Bert Brood

15 maart

Roland Ouwejan

16 maart

Jasper Koederings

Aan dit nummer van **Het Zijspoor** werkten mee:

de adverteerders, de bezorgers, De Gelderlander, Jitse Kaspers, Theo Grootens, Jan Hillegers, Ron 't Hooft, Lennart Visser, Carlo Hellegers, Jasper Koederings, Pascal Spoor, Bert Pas, Hans van de Ven.

Wil je jouw naam hier de volgende keer bij? Mail aan zijspoor@mva.nu ! Nú!

kijk eens wat vaker
in de spiegel van
Guus Onstenk
herenkapper

behandeling zonder afspraak

Huissensestraat 29
6833 HL Arnhem
tel. 026-3218933

www.guusonstenk.nl

BAPTIST
VOOR HOUTBEWERKERS

Dé speciaalzaak voor de fijne houtbewerking met het grootste assortiment gereedschappen en machines voor iedereen met passie voor houtbewerken!

Bezoek baptist.nl en vind ruim 8.000 artikelen met uitgebreide omschrijvingen, afbeeldingen, video's en gerelateerde producten!

Graag tot ziens in Arnhem!

Baptist voor Houtbewerkers gereedschappen en machines
Vlamoven 32
6826 TN Arnhem houtbewerkers@baptist.nl

Winkel ook op
Baptist.nl

Wilke Tabak v. o. f.
uw sigarenspeciaalzaak

Koningstraat 66a, 6811 DJ Arnhem

Alles op rookgebied, o.a.:

Longfillers: Cubaans, Dominicaans

Luxe aanstekers: Dupont, Ronson

Waterpijpen

Humidoors

Staatsloterij

Lotto.

KRASLOTEN

Het verkooppunt voor lotto, krasloten en staatsloterij

Wentink Hobby

MODEL TREINEN

ARNOLD
ARTITEC
AUHAGEN
BACHMANN
BEMO
BRAWA
BUSCH
DIGIRAIL
ESU
FALLER
FLEISCHMANN
GÜTZOLD
HALLING
HARTEL
HEKI
HELJAN
HENCKENS
HOBBYTRAIN
KATO
KIBRI
L.G.B.
LENZ
LILIPUT
LIMA
MÄRKLIN

**40m² MÄRKLIN
SHOP-IN-SHOP**

**OOK VOOR AUTO'S,
BOUWDOZEN,
RADIOGRAFISCHE AUTO'S,
BOTEN EN RACEBANEN**

MEHANO
NOCH
PICCOLO
POLA
PREISSER
RIVAROSSO
ROCO
SEUTHE
SOMMERFELDT
SYMOBA
TORTOISE
TRIX
UHLENBROCK
VISSMANN
VOLLMER
WOODLAND
en nog véél meer!

Tevens hebben wij
een ruime keuze in
DVD's, boeken en
tijdschriften

WIJ ZIJN VAN DINSDAG T/M ZATERDAG GEOPEND

Steenstraat 20 • 6828 CK Arnhem
T. 026 - 442 32 26 • F. 026 - 446 17 37
I. www.wentinkhobby.nl • E. support@wentinkhobby.nl

